

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



**Всеукраїнська науково-практична
конференція магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
ТА ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА:
НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

**«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ
У ХХІ СТОЛІТТІ»**

16 листопада 2023 року

Біла Церква
2023

3. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України. URL:<https://ips.ligazakon.net/document/T223200>
4. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 року. Редакція від 01.01.2023. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст. 106. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
5. Бочарова, Г. О. (2023). Соціальний і правовий захист жінок-військовослужбовиць. Часопис Київського університету права, (1), 91-94.
6. Права жінок на військовій службі. URL:www.armyfm.com.ua/ua/prava-zhinok-na-vijskovij-sluzhbi/

УДК: 349.6

ЧЕРНЯХ Ю.С., магістрант

Науковий керівник – **ОБІУХ Н.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОХОРОНА ПРИРОДИ ЯК ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Проаналізовано сучасний стан розвитку вітчизняного законодавства у сфері екологізації виробництва. Встановлено, що на даний час важливе значення в екологізації відіграє правове регулювання діяльності щодо управління та подовження з відходами, використання зелених технологій. Проаналізовано принципи європейського законодавства у сфері поводження з відходами.

Ключові слова: екологізація виробництва, відходи, управління відходами, екологічні інновації.

Головним завданням охорони природи є забезпечення основних екологічних процесів і екосистем у рівноважному стані, разом зі збереженням навколишнього середовища і його біорізноманіття, біологічних ареалів, природних ландшафтів, екосистем та інших природних комплексів. Взаємодія суспільства і природи знаходиться в прямій залежності від способу виробництва і рівня розвитку продуктивних сил та від характеру суспільних відносин. Адже розумне та ефективне використання природних ресурсів є можливим тільки на основі глибокого вивчення законів розвитку природи, правового регулювання їх використання та охорони від негативного впливу діяльності людини.

Екологізація виробництва – процес постійного, неухильного і послідовного впровадження систем технічних, управлінських та інших рішень, що дають змогу підвищувати використання природних ресурсів, поліпшувати чи зберігати якість навколишнього природного середовища на локальному, регіональному та глобальному рівнях. В соціально-економічному плані екологізація повинна орієнтуватись на перехід до екологічних методів господарювання, а в технічному – на екологізацію технологій виробництва і природокористування, тобто сукупність заходів щодо запобігання негативного впливу виробничих процесів на природне середовище.

Основні напрямки екологізації співпадають з головними прикладними завданнями технології:

- розробка ефективних методів та способів очищення промислових, комунальних та сільськогосподарських стічних вод, а також промислових і транспортних викидів у атмосферне повітря;

- заходи спрямовані на зменшення або повну ліквідацію шкідливих відходів, що забруднюють довкілля.

Згідно статті 1 Закону України «Про управління відходами» відходи – це будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення [1].

Особлива увага в законодавстві України приділяється небезпечним відходам, тому що вони самостійно або при контакті з іншими речовинами можуть заподіяти шкоду

навколишньому природному середовищу і здоров'ю людини. Як визначено в Законі України «Про управління відходами», небезпечними є відходи, що мають фізичні, хімічні, біологічні чи інші небезпечні властивості, які створюють або можуть створити значну небезпеку для навколишнього природного середовища і здоров'я людини та потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними. Залежно від шкідливості їх властивостей вони поділяються на токсичні, біологічні, вибухонебезпечні, вогненебезпечні і радіоактивні відходи.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» [2] завданням екологічного законодавства є регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною. Слід зазначити, що відносини у сфері поводження з відходами, в тому числі небезпечними відходами, відносяться до сфери правового регулювання екологічної безпеки.

Поводження з відходами є особливо важливою сферою екологічної політики в Європейському Союзі. Це стосується регулювання питання здійснення різних операцій у сфері поводження з відходами – їх утворення та зберігання, утилізація та видалення, повторне використання тощо. Основними принципами щодо управління відходами в ЄС є принцип розширеної відповідальності виробника, принцип запобігання утворенню відходів та рециклінг. Основним нормативно-правовим актом в ЄС, який регулює питання управління відходами та поводження з ними, є Директива 2008/98/ЄС, прийнята Європейським Парламентом і Радою 19 листопада 2008 року.

Більшість вимог щодо управління відходами в ЄС спрямовані на запобігання утворенню відходів, з тим щоб не завдавати шкоду навколишньому середовищу та здоров'ю людини. Також у статті 11 Директиви 2008/98/ЄС окремо визначається необхідність держав-членів ЄС вживати заходів з підготовки до повторного використання, зокрема, шляхом заохочення створення та підтримки мереж з підготовки до повторного використання та ремонту, шляхом полегшення їх доступу до відходів, утримуваних у системах чи об'єктах збирання відходів, які можуть бути підготовлені до повторного використання, а також просування використання економічних інструментів, критеріїв закупівель, кількісних цілей або інших заходів [3].

Крім того, стаття 11 цієї Директиви передбачає зобов'язання держав-членів запроваджувати роздільне збирання паперу, металу, пластику і скла, до 2025 року – текстилю. Стаття 22 Директиви про відходи передбачає, що до 31 грудня 2023 року держави-члени повинні забезпечити, щоб біовідходи або розділялися та піддавалися рециклінгу в джерелі утворення, або збирались роздільно і не змішувались з іншими відходами.

В Україні з 9 липня 2023 року набув чинності новий Закон України «Про управління відходами», який регулює відносини, пов'язані з управлінням відходами, що утворюються в Україні, перевозяться через територію України, вивозяться за її межі та ввозяться в Україну з метою відновлення чи рециклінгу. Заборонено ввозити в Україну відходи з метою їх видалення.

В Україні у зв'язку з поступовим переходом до європейських принципів та стратегій розвитку, які приймаються в Європейському Союзі, набувають поширення сучасні моделі виробництва продукції, товарів та послуг, які орієнтуються на екологічні інновації. Це стосується використання сучасних енергоефективних та ресурсозберігаючих технологій, що дозволяють зменшувати використання природних ресурсів, відновлювати матеріали та зменшувати утворення відходів. Інноваційне та екологічно безпечне виробництво, що засноване на принципах сталого розвитку, повторному використанні сировини та економії природних ресурсів можна назвати зеленими технологіями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про управління відходами: Закон України від 20 червня 2022 р. № 2320-IX. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>

2. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546 (в редакції від 08.10.2023 р.). URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>

3. Директива Європейського Парламенту і Ради 2008/98/ЄС про відходи від 19 листопада 2008 року. URL:<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEI/2008-98-ec.pdf>

УДК 349.6

ШАРОПАТА В.В., магістрант

Науковий керівник – **ОБНЮХ Н.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАГАЛЬНОГО ЛІСОКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

У даній публікації проаналізовано поняття загального лісокористування та його законодавче закріплення у нормативно-правових актах України. Досліджено та визначено елементи ознак лісокористування.

Ключові слова: лісокористування, ліси, лісові ресурси, Лісовий кодекс України.

Ліси мають велике значення у житті суспільства та розвитку економіки нашої країни. Значення лісів у нашому житті є непомітним, але як елемент екосистеми вони посідають одне з перших місць, займаючи значну площу нашої держави.

Використання природних об'єктів та їх корисних ресурсів у науковій літературі визначається поняттям «природокористування», відповідно «лісокористування» – це своєрідна культура ведення лісового господарства, або відповідний комплекс заходів, що цілком і повністю спрямований на використання лісових ресурсів.

Відповідно до ст. 6 Лісового кодексу України «лісовими ресурсами в Україні є деревні, технічні, лікарські та інші продукти лісу, що використовуються для задоволення потреб населення і виробництва та відтворюються у процесі формування лісових природних комплексів» [1].

До лісових ресурсів також належать корисні властивості лісів, що використовуються для задоволення суспільних потреб (здатність лісів зменшувати негативні наслідки природних явищ, захищати ґрунти від ерозії, запобігати забрудненню навколишнього природного середовища та очищати його, сприяти регулюванню стоку води, оздоровленню населення та його естетичному вихованню тощо). Використання лісових ресурсів може здійснюватися в порядку загального і спеціального використання [2].

Ознаки лісокористування в Україні включають такі елементи:

1) Лісоуправління: це система організацій, які відповідають за управління лісовими ресурсами у країні. Лісоуправління включає в себе установи, які визначають політику щодо лісових ресурсів, видають дозволи на вирубку і контролюють дотримання лісової законодавчої бази [3].

2) Дозвільна система: Дозвільна система – це сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру [4]. Як визначено в Лісовому кодексі України (ст. 69), спеціальне використання лісових ресурсів на виділеній лісовій ділянці проводиться за спеціальним дозволом – лісорубний квиток або лісовий квиток, що видається безоплатно. В той же час загальне використання лісових ресурсів здійснюється громадянами без спеціального дозволу, для задоволення особистих потреб.

3) Лісові резервати: це типові для конкретного лісонасінного району ділянки стиглого, досягаючого, рідше – середньовікового деревостану природного походження площею не менше 0,5 га з високими фітоценотичними і лісівничими показниками, повною не нижче

ЗМІСТ

Адрущенко М. М., Настіна О.І. Історія розвитку аграрного та земельного права України.....	3
Батура М.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти регулювання відносин подружжя за шлюбним договором.....	4
Богославець С.В., Бровко Н.І. Необхідність удосконалення законодавства у сфері безпеки як засіб забезпечення національних інтересів: теоретико-правовий аналіз.....	6
Гребельник Д.І., Ломакіна І.Ю. Цифрова економіка та корпоративна відповідальність.....	8
Добровольський В.М., Ломакіна І.Ю. Деякі сучасні аспекти законотворчої діяльності в Україні в контексті принципу верховенства права.....	9
Дубовенко В.Р., Сокиринська О.А. Правові засади призначення кримінальної відповідальності за шпигунство.....	11
Ільчук М.П., Пахомова А.О. Специфіка охорони службових винаходів в Німеччині.....	13
Калениченко Ж., Настіна О.І. Правове регулювання проведення експертизи сортів рослин на придатність їх до поширення в Україні.....	14
Керничний Д.А., Малишко І.В. Новели законодавства щодо охорони земель під час воєнного стану.....	16
Кобець Д.В., Линник Т.В. Фундаментальні та прикладні дослідження у праві та їх розвиток в сучасній науці.....	18
Кобець Д.В., Настіна О.І. Поняття, склад та види земельних правопорушень в Україні.....	20
Коломієць В.В., Обіюх Н. М. Колізії у законодавстві щодо відновлення зруйнованого житла громадян внаслідок російської агресії на території України.....	23
Кривулько А.В., Ковальчук І.В. Основи міжнародно-правового регулювання аграрних відносин.....	25
Кундиревич В.О., Сімакова С.І. Загальна характеристика суб'єктів антикорупційної діяльності.....	27
Лещенко І.В., Пахомова А.О. Особливості патентної охорони США.....	29
Литвин Т.О., Мельник В.О. Історико-правові витоки принципів патентної охорони.....	31
Мандзюк М.С., Сімакова С.І. Окремі аспекти антикорупційної політики в Україні.....	32
Никоненко Н.С., Тимошук О.Г. Україна у висновках Ради ЄС щодо розширення та процесу стабілізації: правовий аналіз.....	33
Новогребельський М.О., Мельник В.О. Аграрне право як системоутворювальна категорія в аграрній сфері.....	35
Павленко С.С., Ковальчук І.В. Поняття та правовий режим біосферних та природних заповідників.....	36
Пархомчук Т.М., Тимошук О.Г. Правова основа та процедура отримання Україною статусу кандидата в ЄС.....	38
Паюк Ю.В., Ігнатенко С.О. Контроль тренувального процесу юних каратистів.....	40
Переуда В.С., Макарчук В.В. Нелегальна міграція в Україні: причини та наслідки.....	43
Петрук Н. В., Мельник В. О. Юридична відповідальність в аграрному праві.....	45
Поліщук Ю.А., Макарчук В.В. Заздалегідь обіцяне неповідомлення про злочин (проблеми кваліфікації та відповідальності).....	47
Прокопенко Д.Ф., Ломакіна І.Ю. Корпоративна соціальна відповідальність.....	49
Сапсай В.М., Єфремова І.І. Врегулювання земельних спорів шляхом укладання мирової угоди.....	50
Савіцький І.В., Єфремова І.І. Правове забезпечення державної політики розвитку аграрних інноваційних відносин.....	52
Сєдов О.С., Малишко І.В. Особливості формування державної екологічної політики в Україні.....	54
Франчук І.І., Ковальчук І.В. Нормативно-правове регулювання статусу жінки-військовослужбовця.....	57
Чернях Ю.С., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: правові аспекти.....	59
Шаропата В.В., Обіюх Н.М. Особливості правового регулювання загального лісокористування в Україні.....	61
Шевчук Д.І., Аргат Я. П. Правовий статус держави у філософсько-правовій спадщині Г. Гегеля.....	63
Шинкаренко Д.О., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти застосування смертної кари в США.....	64
Юрковський Д.М., Бровко Н.І. Трансформація кримінального кодексу у відповідності до об'єкту злочину (на прикладі злочинів проти національної безпеки України).....	66
Юрченко О.М., Мельник В.О. Міжнародні аспекти правового регулювання зовнішньо-економічних договорів в АПК.....	68